

ליאון זה יוצאה לאור בחסות עיריית רחובות, המחלקה ל מורשת ישראל

וכמת ישראל מול חכמת הגויים

על פסוק י'וישא עת עניין זעיר את הנשים ואת הילידים ויאמר: מי אלה לך, וכי אמר: הילידים אשר חנו על אקלים עת עבדך" (לט, ה), מפרש רשי": מי אלה לך – מי אלה להיות שלך".
 ובאיור החניעי הרואן, ובלוקט מפענגי אנות קראי כותב: "אמורו, שהו ינקב וצחו בעמי אפקו, אלל ינקב עשו": אחוי, שנימולות לפניו, החולמים זהה וועלם הבא. העזה – יש בו אקלילה שותיה ומשא ומתן, לישא אשוח להוליד נבס ובוגר, אבל העזה – אין כל בלה מודת הול – הערוה יב. ובשבאה עיקב מביתך לבן ורואה לעל בעינם ובונת, בדים שפורת, אל: עיקב אחוי, לא כך אמרת לי, שתטלול אתה העזה יב ואני אטול העזה יז, מפני לך כל הממון זהה תשפטות!!
 הרהר עשו בגדעון, ומה העזה יז שאינו חלקו – נתן לו הקביה שכרכ, העוזיב שהו חלקו – על אחת כמה וכמה. מד אמר עשו: ציוון, וכן נשעה שופרתו, טול אותה חיצת העזה יז והציע עורה יב. אלל עיקב: כי רכיב אין יכולין לעמוד ביסוריין, שנאמר: יוזקופום יומם אחדי (לט, יג).
 אם כן, כאשר עשו רואה את נשותינו ובנוו של עיקב אחוי, הוא שואלו: מי אלה להיות שלך יז, היינו, מי תורי לך לשאת אשה (נשム) להוליד ילדים, והרי דברים אלו שייכים לעוזיה יז, ועל פי חיקות הульמות, הדברים יוכנסו לך ולך יג!!
 ועל כן השיב ר' עיקב אבינו: "הילידים אשר חנו על אקלים עת עבדך", הבר"ה לנו יאות

ולג השיב לו יעקב אבינו: "הילדים אשר חן אלוקים את בעך", הקב"ה נתן לך אותם. וצריך להבהיר, מה היה היחס כוונת תשובת שיל עוקב בינו לעשׂוֹ, הרו' לאכורה עשו טוון לעקב טעה ניזחת. על פי החקלאות היה קובל בעודס בעמי אמתם, הרו' שעווה"ז רשות לשלוח לבגד, ומה החלטה יש בדבורי יעקב אבינו? ולומר, שכאלא תמו ההבל היסודי בין יעקב אבינו לבין צחצ'ר, החלטה ביחסים אלה קובל על יעקב בעזה"ז מחותם שיאנו חף בו, ואילו עשׂו החופץ בעזה"ז יכול בה את תלוקו. אלא הכוונה היא, שנייהם פשוטים בעזה"ז. אך הבהיר בפניהם הוא, שעקב אבינו רצה את העזה"ז בטור אפשרויות להגעה דרכה אל העזה"ב, ייחיה חף בעזה"ז, ששלעטונו, מטרתו והאפקט שלו אמצעי.

ואם כן, כיצד ראה רוחה שיעז אות לכת כל קניינו של עוקב אבינו, את בניו, את משפחתו, את שבתו ואת כל רוכשו, והוא אוטו: מי התיר לך להשתמש ולהיאנות מן העזה"ז, הרו' לך מגיע ליהותך בעה"ב, כפי שיש לנו בינוינו בת חלקת העשומות?

ולג עונה לנו יעקב אבינו, שזה לא שייך. כי אכן העזה"ז הוא המעביר ואומצעיו להגעה אל העזה"ב, ומושום לכך גייגו על קובל את כל מה שצריך בשבל להגעה אל העזה"ב, שהרי לולי הדברים האלה לא יוכל להגעה אל העזה"ב. אך עשו שמותיטיס אל העזה"ז כמטרה בפני עצמה, אכן אין מבחן כיצד מי שקיבל את העזה"ב בחקלאו, יכול לקבל גם את העזה"ז, הרו' אין שום קשר בין שני הדברים.

הרב אלי פורתנווי

לילוין זה מוקדש לע"ג מרות שוננה קוגן ע"ה בת ר' רפאל צמח ז"ל, נלב"ע יט בכסלו תשס"ה נתרם על ידי חתנה ובתה, ר' מנחם קלין נ"י ועריתו יוכבד תחוי

גנץ ב"ה

לאורט נלץ / עורך: נפתלי ערי

רשות: שכח פכים קטנים

כשהלה רבינו צבי אוורשטיין על כס הרבנות בבריסק, ערך שבת הריאונה לבוא קידוש, אליו הוזנו מ' בעלי הבתים בעיר. אחד הקוראים גירגון דיזונ', ראה את הרבנית מגישה לשולחן כסיות קטנות למזונות יי'יש. הדבר לא נמצא וזהו והוא תעריך על כך לבניית בקובל ובוצרה מעילבה. השיב לנו על כך הרב מיניה ובזה: על הפוקו יזניר יעקב לבודו', אמרם חז'ל: "שכח פכים קטנים". וורי הדבר מוקשח, יעקב ששייר היה, והוא היה לו לשוב על בוקחותיו בשבייל דברים עטויים: אללא, שמעיע יעקב שיעשע בא לקראותו עם ארבע אמות איש וחיה צורך ללבדים בשתייה, חיש יעקב, שמא משיתיחלו אלו ללבים, לא יהיה לדבָר טוֹף לפיכך רוח להילא "ירכין בזובץ" – ברכות בזובץ

"מנחה לעשו אחיו" (לב, ט)

רכבי יוסף דוב סולובייצ'יק, רבה של ביריסק ולייטא, היה מגולי הרכנים בדורו וחומך לילhab בתנועת חכבי-צ'ין, שזכה בסוף ימיו באירועה המורחת. פעם סע רבי יוסף כוכב, חברה כמה מקוברוי, והגיעה שעת תפילת מנוחה. ייקש הרב להחפכל במנין של עשרה, ועינו פלה על שני יהודים מן ה"משפליים" אזו, שהיו מסובים באוטו קראון. אולס משמשעו אלה, שהרב מבקש לצרף אותם לתפלת מנוחה בכיבור, נשפטו מהמקום קאזהוי צורות ומחרוז לעכברו לקרון אחר. בוקן שפרק נחבטל המכין, והרב ומוקברוי נאלצו למניין לפם להחפכל ביהדות. בתום חחפהילה הקצרה נראה שני ה"משפליים" תורורים לקראון וחותמים את מקומתוים. אראייל לא יירא דבר.

אמר אורה שעלה רבי יוסף דוב לדור רבינו: חכמיםנו ז' קעירים בבראשית רבה. שיעקב הבינו כל כך משופע באידוי צאן ובקר, עד שהיה זוקק לשישים ורבעה כלבים כדי לשמור על הדורות העזומים שברשותו.

מקרא מדרש וה התייחסות כל ימי: הלא יעקב אבינו שלח מהנה לעשו מפלגה הבהמות שברשותו: עיזים וחישים, חילם ואילם, פרוי ופנות. עזרים נחונות. מדוע לא שלח בתוך המנהה והגדולה הזאת גם כלבים, כדי לשמר על הדורות הרבים האלה? אולם עכשו — הושך רבי יוסף דוב בחין — נתיששה לי חמיהה זו. ואמנם מצה יעקב לזרח גם כלבים למנהה שליחי, אבל מנהגם של כלבים בדורות מן

חכרי המערכת: הרבה אברהם פום, משה רוט, נפתלי עירע, יהודה מליק העריכה בפושע ארכבי כלול זיך ברגדומן, ליליאנו גוראך ודיינון בית שופראך, רבינו

טלפון: 054-4233763 08-9412048
אתרנו באינטרנט: www.pirsuma.com/siach

שיח באור החיים

בתחלת פרשנותו, מספרת התורה כי עקב שולח מלאכים לעילן אחריו, ומן מות לסתות אמר איזו? – **"וְיִשְׁלַׂח בְּקָרְבֵּן אֶל-עֲשֹׂו אֶחָרָיו, כִּי-אָשָׁר לֹא-יָרַד אֶל-זָהָב"** (^ד). רבי נחמן אמר בער' מקשין עקיב טטריה את המלאכים שולח אותם לפניו, שחרי יכל עקיב לשולח אנשים שליחות זו: **"לְמַה תִּתְמַשֵּׁב בְּשָׂמְרוֹנִים לְלֹא לְלֹא צָרָר,** כי יכול עשות הדבר על ידי מושריך איזם, אם אין אני?"^ו.

על ר' חייא הוריהם – בוגאי מהše ותירוץים: הראשון שעשו היה אדם גדול, ריצה יעקב לבבב, על כן שלח זודקא משליכמים. משין – ייד עשו יול ומלומת כל האלים. **אשליש – עקיב סבר**, כי יכול לומוד פולחן, בדק חישובו את העשויות. **רביעי – ר' חייא הוריהם** – ריצה יעקב, שיטמע עשו על נהגו בו אהיזו או כעיזו. החמישי – ריצה יעקב, שיטמע עשו על נהגו על ידי שלוחיו מטה מזלות, ובבקשות ואות עליון פוייס:

"**נאמר**, כי גורץ והודע לעד שהשליחות הוא אל עשו והוא אדם דוד כדעת, לא' דבריהם יול' בראשית רבה, בראשות השוליחות אחריהם אפר' של' ישיב ואותם ל'קשיים. או' (ה) שוליחותם של' ישיקים להוכחות מביל' השב' ונ' בא' לעיל' כבור' נ' קח' נ' גישר, מה שאין קן המלאכים. ס. במאצערת שליחותם פקד רחרק לבבו, בראותו צבא השדים וכאותם ויל' (שם) מוקם

"חנוך לנער"

זהרכו של יעקב בחרותו לאארץ, משוררת תמייהה. כל דומם כדי או רוחה להגיאו ללבת אבוי – יעחק, בברא שבע, הר שודך נחנה יותר מפון לרודם, והיה דרכ' בקעת הדרון. בין אם רצונו כולם לכל לשלם את נורו (כח, כב): "וְעַבְדָּךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת־מֶלֶךְנוּ כִּי־מְצָבָה־הָרָה בְּתַת־אַלְקִים, וְלֹא אֲשֶׁר־תַּמְצֵא לְךָ דָּהִין, לְגֹועַל בְּתַת־אֶל, הַר־הַדָּק פָּטוּחַ".

שכש? זאת וודו, דורו של יעקב כולל שני חקלים. האחד קומתת הנגבבה, השני – העשורת. יגולמים אנו למל, שאילן גיגי עדין ומם של המעשנויות, הריה ומיוצות תוליה ואזרחי ועקב עדריו לא הספיק להשיגו נבון באל. אבל הקמתה ממעבה, הרי אינה תוליה בכלום עלן אין ארך וזה דוחה יעקב את קיימן הנדר, עד כדי כך שהקב"ה אליל להגדיל בהמשך ליפיך, ווטה עיקב מדרכו כדי להפצע עם עשו ולכן הוא הולך לשכם כדי לנקוט את השדה, על מנת להתחילה את ההנהלות. רק כאשר י' אמר לו מפרשות: "קַמְתָּ צְלָה בַּתְּרַבְּתִי אֶלְקִים", יטירש על האברנאל (כח, ז), מסביר ספר סגום של קדושה. קדשות המקומות, קדשות האדם, קדשות הזומן, קדשות האדם וכיווץ בזה. כאשר יעקב מתעורר, מוחלטומו, הוא מבין כי הולכים הוא נבואה, העתידה להתקיים,

גננתלי עירע

ויהי באחרית הימים

דרכו של יעקב בחזרתו לארכ' מערות תמייהה. ככל המכבר את מפת הארץ ישראל, בין שדרכו של יעקב מפוזלת. בין אין יעקב רוחה להגעה לבודה אביו – צדקח, בברא שבין, הר שחרדיה הנושא ביהויר מעזם לדודים, תהיה בקעת הירדן, ובין אם יבואו קדם ללשלל את דוד נחת, ב' – ו'אַתָּה
צְהַלֵּאת אֲשֶׁר שִׂמְתָּ מִצְחָה וְחִזָּה בֵּית אֶלְקִים, וְלֹא אָשֶׁר תַּפְנִיל
בְּאֶרְץ עֲשָׂרֶנֶת לְךָ', דהיינו, להגעה לבית אל, הר הדרן הנזהה
עליא דרכ' בג' הרה. ועוד עתה אם כן, סוטה יעקב מדבר עמיים,
ומפושט את עשו אחיו וופס שניהה כדי להגעה
לשבכ':
- זאות ווד', נדרו של יעקב כולל שני חלקיים. האחד
הממשלה המצבבה, התני - המשוערתות. יכולים אנו לומר, שאולי
אל גבע עזיזין ונוגם של המשוערתות, שהרי זו מצווה התלויה
בציבור ויעקב דlein אין ספק להישיג יבול באורן. אבל חיקמות
המצובגה, הרי אינה תלולה בבלום ועל כן אכן הדריך יעקב
תת קדים הנדר, עד כדי כך שתקביה אליל הנידג' בל' בהמשך
הדברים (לה, א): "קָוטֵם צְלָה בֵּית אֶלְקָבֶשׂ שָׁם מִנְבָּת
אֶלְקָה אֶלְקָבֶשׂ מִפְעֵי עַזְוִי אַחֲרֵי".
- פירוש על האבגדאל (תנו, י), מביר תמייהות אלה.
קימיים טווים סיגום על קשותם, קשותת המקום, קדשנות
זונם, קדשנות האדם ומיואצ' בוה. כאשר יעקב מטורע
וחולחלם, הוא מבין כי החלום הוא בכואה, העתידה להתרקיים.

נאציארי עיקר – יודעים, שארץ ישראל נקנית בידייטרים מומוכנים לסבול כדי להיות אパーץ קדושה. וושי' מושיע' לעוד מינוק: "ימפין הובשת, שמוכר את בכוורתו" וכו', בדברי נידח' ותוקון: "ויזו שעיבך ליריש את יצחאק אביך, לך הילו אל הארץ נוריה". כלומר: הוא יודע שהארץ מגיעה חוקית לעיבך באמנותך, אך לא גוזה להשאך בארכך, כי יושבי הארץ יוציאו לו על מעשה השותוי.

זר' ז' – יזכריה, מופיע כי יורי מברכות ابو שביריך את עיקר, כי ארץ כנען הולכת לזרע עיבך. והוא גם כך תחיה לארץ, כמו שביריך אותו אביך" שתחיה לו ארץ חלופית בשם מונחים. ואולי שעת יזכיר, שיבליך בזבואה, שהר שער תיפתין לנו. לאו האעדיך אוטה, כנ"ל בפשט.

טסקות: כראתה שעליהם רגע יי' מהר אחריו "גניבת"

הרברחות, ורהורית עיקר. ווארה לכך: המשפע המוגש, המוכיח עליון, אשר לא פועל מושע עבך. עישׂו הנגנס של' יירש את הארץ ווינו לעיליה מרונו. אנו בצל הארץ הקדושים, אונן לאפיאני עישׂו בת' עשר על רן. כן. עתיה בכى, מהו מופתים את כל מלחמתך לך: אף צאנצא לא משאר כאן, וגם לא י'גב' רוח, עשרין לבקס.

מנחים אدلשטיין

תור מרצון

פינה
דאלד

ו' משנה (ב)

לחות משלמה" ואין צורך לצאת ידי חותם "לחם משלהו" אם בעצם הברכה ("דברי יציב") אורה חיים, סיימון קרכו, אות ד; תשובה והגאות - חייג, סיכון צ).

שבת שערכה למדנו, שיש ללחות "לחם משנה" (ב涑שנות
שבות ויום טוב). **"ה'רבענן לא'"** (פסחים סימן טז, אות ה)
תובב, שם המוסבים רוצחים לאצט דרי חותבת "לחם משנה"
ליד דרי בעל גולן לאתא רבכון ורבנן כו' לעיל
בלוון להוציאים ואין להם בלבד ברכת "הומזאי" בגין
עכטם, אפילו שאוכלים ארךך מחלת ה"לחם משנה".
כן רבנן פוקדים ריבים נספחים, וכן כתוב ה"משנה ברורה"
סימון רעד, סק"ב).